

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 60.015/1/V
van 6 september 2016

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende
vrijstelling van bepaalde werknemersbijdragen voor
ondernemingen die behoren tot de koopvaardijsector en tot
wijziging van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering
van 13 november 2015 houdende vrijstelling van bepaalde
werkgeversbijdragen voor ondernemingen die behoren tot de
koopvaardijsector en de zeesleepvaartsector’

Op 9 augustus 2016 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport verzocht binnen een termijn van 30 dagen, een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘houdende vrijstelling van bepaalde werknemersbijdragen voor ondernemingen die behoren tot de koopvaardijsector en tot wijziging van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2015 houdende vrijstelling van bepaalde werkgeversbijdragen voor ondernemingen die behoren tot de koopvaardijsector en de zeesleepvaartsector’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 1 september 2016. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, staatsraad, voorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Marc RIGAUX en Michel TISON, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Jonas RIEMSLAGH, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 6 september 2016.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2.1. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt ertoe voor ondernemingen die behoren tot de koopvaardijsector een regeling te treffen voor de vrijstelling van bepaalde werknemersbijdragen. Daarnaast wordt een wijziging aangebracht aan artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2015 ‘houdende vrijstelling van bepaalde werkgeversbijdragen voor ondernemingen die behoren tot de koopvaardijsector en de zeesleepvaartsector’.

2.2. Artikel 1 van het ontwerp bepaalt het toepassingsgebied. Artikel 2 bevat de eigenlijke vrijstellingsregeling. Artikel 3 betreft de minimale arbeidsplaatsen die de betrokken reders moeten waarborgen. Artikel 4 bepaalt welke gegevens de reders moeten meedelen aan de Hulp- en Voorzorgskas voor Zeevarenden. Artikel 5 wijzigt artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2015. Artikel 6 bepaalt dat het besluit uitwerking heeft met ingang van 1 juli 2015 en buiten werking treedt op 1 december 2022.

3. Rechtsgrond voor het ontwerp wordt geboden door artikel 3, § 1, van de besluitwet van 7 februari 1945 ‘betreffende de maatschappelijke veiligheid van de zeelieden ter koopvaardij’, waaraan wordt gerefereerd in het eerste lid van de aanhef van het ontwerp.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. In de aanhef van het ontwerp dient de juiste datum van het akkoord van de minister, bevoegd voor de Begroting, te worden vermeld (5 juli 2016) en dient de verwijzing naar het advies van de SERV te worden aangevuld met de datum ervan (25 juli 2016).

Artikel 1

5. In artikel 1, eerste lid, 1°, van het ontwerp schrijve men telkens “Europese Unie” in de plaats van “Europese Gemeenschap”.

Artikel 6

6. Artikel 6 van het ontwerp bepaalt dat het te nemen besluit uitwerking heeft met ingang van 1 juli 2015 en buiten werking treedt op 1 december 2022.

6.1. Het verlenen van terugwerkende kracht aan besluiten is enkel toelaatbaar ingeval voor de retroactiviteit een wettelijke grondslag bestaat, de retroactiviteit betrekking heeft op een regeling die, met inachtneming van het gelijkheidsbeginsel, voordelen toekent of in zoverre de retroactiviteit noodzakelijk is voor de continuïteit of de goede werking van het bestuur en daardoor, in beginsel, geen verkregen situaties worden aangetast.

Gevraagd naar de verantwoording voor de terugwerkende kracht heeft de gemachtigde het volgende verklaard:

“Er bestaat geen wettelijke grondslag voor de retroactiviteit die we hanteren. Het voornaamste argument voor het toepassen van deze retroactiviteit is de continuïteit van het beleid. Het betreft een beslissing van de Vlaamse regering om deze reeds bestaande, aanvankelijk federale maatregel, te continueren, nadat de gewesten de bevoegdheid hiertoe kregen in het kader van de zesde staatshervorming. Met het oog op continuïtering diende deze maatregel verlengd te worden, juist op het ogenblik dat Vlaanderen de materie overgedragen kreeg met de staatshervorming. Het gaat over een toegekend voordeel aan reders-werkgevers, dat onderworpen is aan de staatssteunregels van de Europese commissie. De Commissie keurt het bestaan van dit voordeel goed voor een beperkte periode (meestal 10 jaar). Deze periode werd nu verlengd tot eind 2022. Bij de continuïtering hebben wij het gelijkheidsbeginsel gerespecteerd. Alle bedrijven, die in aanmerking komen voor de maatregel, wordt het voordeel toegekend.”

Gelet op deze toelichting, kan de terugwerkende kracht van het te nemen besluit in beginsel worden aanvaard.

Een voorbehoud dient evenwel te worden gemaakt bij artikel 5 van het ontwerp, dat in artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2015 de voorwaarde toevoegt dat de betrokken zeeschepen “geregistreerd zijn in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte”. Luidens de nota aan de Vlaamse Regering houdt deze bepaling niets meer in dan “een terminologische wijziging” waarmee “de Vlaamse regelgeving in overeenstemming met de Europese richtsnoer nr. c2004/43” wordt gebracht. Naar het oordeel van de Raad van State, afdeling Wetgeving, houdt de toegevoegde voorwaarde evenwel een beperking in van de huidige toepassingsvoorwaarden van dat besluit, en is de wijziging niet louter terminologisch van aard. De steller van het ontwerp dient dan ook na te gaan of de retroactiviteit van artikel 5 van het ontwerp wel degelijk kan worden verantwoord in het licht van de voormelde beginselen. Indien dat niet het geval is, dient van de terugwerkende kracht van dat artikel te worden afgezien.

6.2. Anders dan vermeld in de beslissing van de Europese Commissie van 14 september 2015, en anders dan bepaald in het voornoemd besluit van de Vlaamse Regering van 13 november 2015, treedt het ontworpen besluit buiten werking op 1 december 2022 en niet op 31 december 2022. Hierover ondervraagd, heeft de gemachtigde bevestigd dat dit een materiële vergissing betreft en dat in artikel 6 van het ontwerp eveneens melding moet worden gemaakt van de datum van 31 december 2022.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Wilfried VAN VAERENBERGH